

פרשת וישלח

ראיית פני רשע

"ראיתי פניך כראות פני אלוקים" (לג, י)

יהודי שפל שהמיר דתו הגיע להגמון גוי וקובלנה בפיו: "היהודים אינם מסתכלים בפניהם של אנשים נוצרים בגלל טענה גזענית "אסור להסתכל בפניו של אדם רשע". לדידו של המומר, זו אפליה שחייבים לתקן ויפה שעה אחת קודם.

ההגמון רצה הוכחות, לא ייתכן שכל אדם יעליל כרצונו על אוכלוסיה שלמה וכולם יסבלו סתם כך. המומר הגיע מוכן: "בוא עימי אל רבי יונתן אייבשיץ, שם אוכיח לך זאת בצורה פשוטה ביותר".

הגיעו שניהם אל רבי יונתן והחלו לשוחח עימו. אבל בעוד בפניו של הגוי הביט רבי יונתן, בפניו של המומר לא אבה להסתכל. המומר דחק בהגמון: "הנה, הוא אינו מסתכל בפני. במה שונה הוא מסבו יעקב שהביט בפני עשו אחיו שנאמר "כי על כן ראיתי פניך".

שמע רבי יונתן את דברי המומר וענה בחריפות: הפסוק שציטט אינו שלם. בהמשכו אומרת התורה "ראיתי פניך כראות פני אלוקים" - כפי שאי אפשר להסתכל בפני האלוקים ולהיות בחיים, כך אמר יעקב לעשו ראיית פניך נחשבת עבורי למיתה...